

Національна академія правових наук України

**Перелік тем
дисертаційних досліджень
з юридичних наук
(затверджених у 2024 році)**

**Розглянуті та схвалені
координаційними бюро відділень
Національної академії правових наук України**

Харків
«Право»
2025

Упорядники:

Є. А. Гетьман – доктор юридичних наук, професор, член-кореспондент Національної академії правових наук України, головний учений секретар Національної академії правових наук України;

О. С. Гиляка – кандидат юридичних наук, старший дослідник, заступник головного ученого секретаря – начальник управління стратегічного розвитку НАПрН України;

Н. М. Вапнярчук – кандидат юридичних наук, старший науковий співробітник, начальник сектору поширення інформації та наукового забезпечення видавничої діяльності управління стратегічного розвитку Національної академії правових наук України

Перелік тем дисертаційних досліджень з юридичних наук (затверджених у 2024 р.) : розглянуті та схвалені координаційними бюро відділень Національної академії правових наук України / [упоряд.: Є. А. Гетьман, О. С. Гиляка, Н. М. Вапнярчук]. – Харків : Право, 2025. – 202 с.

ISBN 978-617-8602-64-2

До Переліку включені теми дисертаційних робіт докторів наук та докторів філософії, які були затвержені вченими радами закладів вищої освіти, юридичних факультетів та науково-дослідних установ юридичного профілю України протягом 2024 р.

УДК 340(043)

© Національна академія правових наук України, 2025

© Гетьман Є. А., Гиляка О. С., Вапнярчук Н. М., упорядкування, 2025

© ТОВ «Видавничий дім «Право», 2025

ISBN 978-617-8602-64-2

Вступ

Видання «Перелік тем дисертаційних досліджень з юридичних наук» уперше в Україні було започатковано Національною академією правових наук України в 1995 році на виконання її статутних завдань щодо здійснення координації визначення тематики дисертаційних досліджень, які виконуються в Україні в галузі держави і права. Ця праця є вже тридцятим довідковим виданням цього напрямку.

До Переліку включені теми дисертаційних робіт докторів наук та докторів філософії, які були затверджені вченими радами закладів вищої освіти, юридичних факультетів та науково-дослідних установ юридичного профілю України протягом 2024 року.

Цим виданням Національна академія правових наук України ставить за мету поширення інформації серед наукової громадськості щодо основних напрямів дисертаційних досліджень, які виконуються в Україні. Сподіваємося, що це дасть змогу вченим радам закладів вищої освіти, юридичних факультетів та науково-дослідних установ юридичного профілю, науковим керівникам (консультантам), здобувачам (аспірантам, ад'юнктам та докторантам) здійснювати планування науково-дослідної роботи, проводити дисертаційні дослідження з найбільш актуальних проблем держави і права, уникати повторення та дублювання тематики, забезпечувати ефективність наукових досліджень.

Теми дисертаційних досліджень, наведені у Переліку, розміщені відповідно до номенклатури спеціальностей (спеціалізацій) «Юридичні науки», затверджені наказом МОН України від 14.09.2011 № 1057¹.

За певною спеціалізацією спочатку подаються теми дисертацій на здобуття ступеня доктора наук, а потім доктора філософії. У відповідних графах указано тему дисертації, її виконавця, наукового керівника (консультанта), наукову установу (заклад вищої освіти), в якій виконується робота та дату затвердження теми дисертаційного дослідження. Теми дисертаційних досліджень подаються зі збереженням їх мовностилістичних особливостей – у тому вигляді, як вони були затверджені вченими радами відповідних закладів і установ, за виключенням явних орфографічних помилок.

---

¹ Наказом МОН України від 28.12.2018 р. № 1477 затверджено Примірний перелік та опис предметних напрямів досліджень у межах спеціальності 081 «Право», який буде застосовано під час формування Переліку тем дисертаційних досліджень за 2025 рік.

Усі теми дисертаційних досліджень пройшли рецензування координаційних бюро відділень Національної академії правових наук України: відділення теорії та історії держави і права (академік-секретар Оніщенко Н. М.), відділення державно-правових наук і міжнародного права (академік-секретар Барабаш Ю. Г.), відділення цивільно-правових наук (академік-секретар Гриняк А. Б.), відділення екологічного, господарського та аграрного права (академік-секретар Носік В. В.), відділення кримінально-правових наук (академік-секретар Шепітько В. Ю.), які проаналізували теми, оцінили їх актуальність, коректність формулювання, можливість дублювання тематики, вказали на доцільність розробки певних напрямків дисертаційних досліджень тощо.

У 2024 році в Україні затверджено 777 тем дисертаційних досліджень за спеціальністю «Право», що на 664 теми (54%) менше, ніж у 2023 році.

Аналіз тем за різними спеціалізаціями показує таке їх співвідношення:

- за спеціалізацією 12.00.01 – 53 теми (6,8%),
- за спеціалізацією 12.00.02 – 45 тем (5,8%),
- за спеціалізацією 12.00.03 – 106 тем (13,6%),
- за спеціалізацією 12.00.04 – 40 тем (5,1%),
- за спеціалізацією 12.00.05 – 28 тем (3,6%),
- за спеціалізацією 12.00.06 – 13 тем (1,7%),
- за спеціалізацією 12.00.07 – 195 тем (25,1%),
- за спеціалізацією 12.00.08 – 94 теми (12,1%),
- за спеціалізацією 12.00.09 – 146 тем (18,8%),
- за спеціалізацією 12.00.10 – 8 тем (1%),
- за спеціалізацією 12.00.11 – 45 тем (5,8%),
- за спеціалізацією 12.00.12 – 2 теми (0,3%).

Найбільше тем було затверджено за спеціалізацією 12.00.07 – адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право – 195 тем (25,1% від загальної кількості тем) та 12.00.09 – кримінальний процес та криміналістика; судова експертиза; оперативного-розшукова діяльність – 146 тем (18,8% від загальної кількості тем).

Найменше тем затверджено за спеціалізацією 12.00.12 – філософія права – 2 теми (0,3% від загальної кількості тем).

Аналіз тематики показує, що деякі напрямки юридичної науки досліджуються недостатньою мірою. Так, актуальним проблемам європейської інтеграції вітчизняної правової системи присвячено 27 тем (3,5% із загальної кількості); проблемам розвитку земельного, аграрного, екологічного та природоресурсного права – 13 тем (1,7%).

Серед закладів вищої освіти юридичного профілю, в яких затверджуються теми, більше всього тем затверджено закладами вищої освіти Міністерства внутрішніх справ України – 181 тема, або 23,3% від усіх затверджених тем.

У 2024 році зменшилася кількість тем, щодо яких були висловлені зауваження координаційних бюро. Із 777 тем отримали зауваження 212 тем, що складає 27,3% (у 2023 році цей показник становив 27,8%).

Найбільшу кількість зауважень зроблено щодо тем, затверджених за такими спеціалізаціями:

- 12.00.10 – 4 теми із зауваженнями, що складає 50% від загальної кількості поданих тем;
- 12.00.12 – 1 тема із зауваженнями, що складає 50% від загальної кількості поданих тем;
- 12.00.08 – 46 тем із зауваженнями, що складає 49% від загальної кількості поданих тем;
- 12.00.04 – 17 тем із зауваженнями, що складає 42,5% від загальної кількості поданих тем;
- 12.00.06 – 5 тем із зауваженнями, що складає 38,5% від загальної кількості поданих тем.

Крім того, відділення НАПрН України відмічають недотримання багатьма закладами Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 261 щодо обмеження кількості докторантів, аспірантів та ад'юнктів, прикріплених до одного наукового керівника (консультанта) (доктор наук – не більше 5 здобувачів наукових ступенів, включаючи тих, що здобувають науковий ступінь доктора наук, одночасно; доктор філософії – не більше 3-х здобувачів наукового ступеня доктора філософії одночасно).

Деякі науковці значно перевищили встановлені нормативи підготовки дисертантів.

При рецензуванні тематики дисертаційних досліджень відділеннями НАПрН України звернуто увагу на значну кількість тем, які не мають належного рівня актуальності, зокрема внаслідок наявності вже захищених робіт за такими напрямками, що свідчить про відсутність ґрунтовного аналізу наукових проблем здобувачами та їх науковими керівниками. З огляду на це управління стратегічного розвитку Національної академії правових наук України рекомендує аспірантам, ад'юнктам, докторантам, їх науковим керівникам та консультантам під час вибору теми дисертаційного дослідження використовувати Інтернет-ресурс «Правова наука», створений Науково-дослідним інститутом інформатики і права НАПрН України (нині – Державна

наукова установа «Інститут інформації, безпеки і права Національної академії правових наук України»), який містить базу даних затверджених тем кандидатських і докторських дисертацій та захищених дисертацій (електронна адреса Інституту: <http://ippi.org.ua>).

Національна академія правових наук України сподівається на подальшу плідну співпрацю з усіма закладами вищої освіти, юридичними факультетами та науково-дослідними установами юридичного профілю.

Перелік тем дисертаційних досліджень з юридичних наук упорядковано управлінням стратегічного розвитку Національної академії правових наук України.

Головний учений секретар
Національної академії правових наук України

Євген ГЕТЬМАН

Зміст

ТЕОРІЯ ТА ІСТОРІЯ ДЕРЖАВИ І ПРАВА; ІСТОРІЯ ПОЛІТИЧНИХ І ПРАВОВИХ УЧЕНЬ (12.00.01)	7
КОНСТИТУЦІЙНЕ ПРАВО; МУНІЦИПАЛЬНЕ ПРАВО (12.00.02)	17
ЦИВІЛЬНЕ ПРАВО ТА ЦИВІЛЬНИЙ ПРОЦЕС; СІМЕЙНЕ ПРАВО; МІЖНАРОДНЕ ПРИВАТНЕ ПРАВО (12.00.03)	27
ГОСПОДАРСЬКЕ ПРАВО, ГОСПОДАРСЬКО- ПРОЦЕСУАЛЬНЕ ПРАВО (12.00.04)	50
ТРУДОВЕ ПРАВО; ПРАВО СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ (12.00.05)	62
ЗЕМЕЛЬНЕ ПРАВО; АГРАРНЕ ПРАВО; ЕКОЛОГІЧНЕ ПРАВО; ПРИРОДОРЕСУРСНЕ ПРАВО (12.00.06)	69
АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВО І ПРОЦЕС; ФІНАНСОВЕ ПРАВО; ІНФОРМАЦІЙНЕ ПРАВО (12.00.07)	74
КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВО ТА КРИМІНОЛОГІЯ; КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧЕ ПРАВО (12.00.08)	114
КРИМІНАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА КРИМІНАЛІСТИКА; СУДОВА ЕКСПЕРТИЗА; ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВА ДІЯЛЬНІСТЬ (12.00.09)	141
СУДОУСТРІЙ; ПРОКУРАТУРА Й АДВОКАТУРА (12.00.10)	183
МІЖНАРОДНЕ ПРАВО (12.00.11)	187
ФІЛОСОФІЯ ПРАВА (12.00.12)	198

Довідкове видання

**Перелік тем
дисертаційних досліджень
з юридичних наук
(затверджених у 2024 р.)**

**Розглянуті та схвалені
координаційними бюро відділень
Національної академії правових наук України**

Відповідальний за випуск
В. А. Журавель

Підписано до друку 31.03.2025. Формат 60×84/16.
Ум. друк. арк. 11,7. Обл.-вид. арк. 5. Тираж 100 пр. Зам. № 315

ТОВ «Видавничий дім «Право»,
вул. Харківських Дивізій, 11/2, м. Харків, Україна
Для кореспонденції: а/с 822, м. Харків, 61023, Україна
Тел.: (050) 409-08-69, (067) 574-81-20, (063) 254-50-84
Вебсайт: <https://pravo-izdat.com.ua>
E-mail для замовників послуг: verstka@pravo-izdat.com.ua
E-mail для покупців: sales@pravo-izdat.com.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 8024 від 05.12.2023

Виготовлено ТОВ «Промарт»,
вул. Весніна, 12, Харків, 61023, Україна
Тел. (057) 717-25-44
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 5748 від 06.11.2017